

LUBLJANSKÁ DOHODA

Ing. Lucia Pospišová, PhD., sekcia bytovej politiky, stavebníctva a mestského rozvoja MDV SR

Súčasnú globálnu výzvu sú komplexné a vzájomne prepojené. Vyžadujú si viacúrovňové a viacsektorové reakcie a kombináciu rôznych intervencií. Urbánna agenda pre EÚ bola spustená v máji 2016 prijatím Amsterdamského paktu. Predstavuje viacúrovňovú metódu podporujúcu spoluprácu členských štátov, miest, Európskej komisie a ďalších zainteresovaných subjektov. Správa je teda jednoduchá – spolupracujeme na rôznych úrovniach vlády, pretože spolu dokážeme viac.

Kľúčovým mechanizmom implementácie Urbánnej agendy pre EÚ sú tematické partnerstvá zložené zo zástupcov rôznych úrovní riadenia a rôznych zainteresovaných subjektov. Po prvýkrát sú v centre diania mestá rôznych veľkostí a zámerom je nájsť spoločné riešenia v priamom dialógu so všetkými zainteresovanými. Urbánna agenda pre EÚ sa zameriava na tri piliere: lepšia regulácia, lepšie financovanie a lepšie znalosti. Všetky partnerstvá vytvorené pod hlavičkou Urbánnej agendy pre EÚ spracúvajú akčné

plány, ktoré navrhujú aktivity a zmeny v rámci troch pilierov súvisiace s rôznymi úrovňami riadenia. Táto pracovná metóda poskytuje mestám možnosť vysvetliť svoje problémy a výzvy, ktorým čelia, a upozorniť na problémy, ktorým čelia pri implementácii rôznych politík, nariadení či zákonov. Od roku 2016 bolo postupne vytvorených 14 partnerstiev a Urbánna agenda pre EÚ prechádza do novej fázy.

Lubljanská dohoda bola prijatá ministrami zodpovednými za urbánne záležitosti 26. novembra 2021 počas slovinského predsedníctva v Rade EÚ

a predstavuje obnovenie záväzku voči Urbánnej agende pre EÚ. Opäť potvrdzuje dôležitosť viacúrovňového dialógu a troch pilierov stanovených v Amsterdamskom pakte. Ministri vyjadrili svoju podporu pokračovaniu a ďalšiemu rozvoju Urbánnej agendy pre EÚ s rešpektovaním princípov subsidiarity a proporcionality. Oceňujú tiež úsilie a zaoberanosť všetkých zapojených presadzovať urbánnu dimenziu sektorových politík pre integrovaný a udržateľný rozvoj európskych miest všetkých veľkostí. Dokument vyzdvihuje dôle-

žitosť miest všetkých veľkostí vrátane malých a stredných miest a potvrdzuje, že európske mestá a regióny všetkých veľkostí sú motormi rozvoja pre budúcnosť Európy a majú dôležitú úlohu pri implementácii politik a dosahovaní cieľov stanovených v rôznych ďalších dokumentoch.

Štrnásť prioritných tém Urbánnej agendy pre EÚ zostáva stále v platnosti. Lublanskou dohodou boli do zoznamu prioritných tém pridané štyri témy: Mestá rovnosti (Cities of Equality), Potravinárstvo (Food), Ekologické mestá (Greening Cities), Udržateľný cestovný ruch (Sustainable Tourism). Tieto štyri témy sú spojené s Novou Lipskou chartou, politikami EÚ a ďalšími novými trendmi rozvoja miest a potrebami miest. Prioritné témy, ktoré už partnerstvá preskúmali, je však možné ďalej riešiť z inej perspektívy. Je možné posudzovať doteraz neriešené výzvy a problémy, prípadne problémy, ktoré zdieľa skupina niekoľkých zo štrnástich už preskúmaných tém.

Lubljanská dohoda umožňuje vytvárať aj tzv. inú formu spolupráce. Tá rozširuje príležitosti pre viacúrovňovú spoluprácu viacerých zainteresovaných subjektov popri partnerstvách. Iná forma spolupráce je využiteľná v prípade, keď je potrebný konkrétnejší a cieľenejší prístup, prípadne si daná téma vyžaduje rýchlejšiu reakciu či špecifické zameranie na jeden pilier.

Všetky formy viacúrovňovej spolupráce a spolupráce viacerých zainteresovaných subjektov v rámci Urbánnej agendy pre EÚ musia byť iniciované dobre odôvodneným návrhom. Navrhovaná téma prejde procesom ex-ante hodnotenia, ktoré pomôže optimalizovať zameranie, načasovanie a aktivity viacúrovňovej spolupráce.

Podrobnejšie informácie o témach, partnerstvách a inej forme spolupráce nájdete v dokumente Lublanská dohoda, ktorej súčasťou je Viacročný pracovný program pre Urbánnu agendu pre EÚ, ktorý podrobne popisuje operačný rámec – pracovnú metódu, konkrétne aktivity a témy. Viacročný pracovný program poskytuje rámec pre plánovanie, implementáciu a monitorovanie Urbánnej agendy pre EÚ. ■

POUŽITÁ LITERATÚRA:

Ljubljana Agreement
Multiannual Working Program for the Urban Agenda for the EU – the Next Generation

